

Dues dècades de trobades han fet saó fins i tot a l'Alacantí. La Cívica, tanmateix, dedica esforços importants a la tasca de difusió. A més de falques radiofòniques, l'associació ha editat 10.000 díptics dirigits no sols als alumnes en valencià, sinó també als seus companys del centre on hi ha programa educatiu en la nostra llengua. A més a més, "allò important és que arribe la informació als pares, per això els encarregats de la trobada en cada centre posen

Els participants en la trobada d'escoles en valencià recorrien els carrers de Massanassa, a l'Horta Sud, dissabte passat. / TANIA CASTRO

el díptic en les bosses on van les notes informatives del dia, perquè arriben a les cases". En cada centre de primària, entre tres i sis persones són les encarregades de l'encomanda i la venda de samarretes i de la rifa corresponent que, com en uns altres llocs, és la via de finança-

ment de l'activitat, juntament amb les quotes dels socis i les aportacions d'ajuntaments i de la Diputació d'Alacant. Ajudes que no sempre estan en relació amb el pes demogràfic de les poblacions.

En el cas de la trobada d'Atzeneta del Maestrat, el procés or-

ganitzatiu ha estat a la inversa. Són una sèrie de col·lectius del poble, l'Assemblea de Joves, la Comissió Cultural i el mateix centre educatiu els que proposaren a Escola Valenciana la celebració d'una festa per la llengua per poder aglutinar les localitats menudes de l'Alt Maestrat, l'Alcalatén i els Ports, on no s'havia fet encara cap trobada. "Nosaltres hem fet la tasca de suport en el tema dels cartells, els díptics i les samarretes, però han estat aquelles persones les encarregades de l'organització", aclareix Toni Vizcarro, tècnic d'Escola Valenciana en les comarques castellonenques. "De fet, aquells col·lectius podrien ser l'embrió d'una futura coordinadora", augura, atés l'èxit de la convocatòria: una quinzena de pobles, el mateix nombre de centres educatius i una participació que es va

acostar a 2.000 persones. Una assistència més baixa en comparació amb unes altres trobades, però considerable tenint en compte les característiques de la zona. Ací, la complicitat de l'ajuntament i de la ciutadania també ha estat una nota positiva. Amb això, les Trobades amplien el seu radi d'acció. Una bona notícia per a Escola Valenciana que, malauradament, coincideix amb la desaparició d'Empar Granell, referent del moviment a la Vall d'Albaida.

A LA LLETRA

Nuvolades

Albert Garcia i Hernández

No ens podem queixar d'aquest hivern. Ha estat un hivern cabal, com els d'abans, si "abans" és un valor mesurable. El fred ha tingut nostàlgia del segle passat i ha sorprès les flors de la primavera d'ara. El sol ha dormit massa temps darrere dels núvols i la gent l'ha trobat a faltar i s'ha deprimit, ha callat, com un ocell sense llum. Alguna gent només ha tingut un moment de joia infantil, quan va nevar.

Hi ha núvols i núvols. El genovés Fabrizio de Andrè va publicar un disc preciós, l'any 1990, poc abans de morir, titulat *Le nuvole*. Recuperem-lo. Un núvol pot ser un descans sota el sol inclement de l'estiu. O la pseudometàfora, tantes vegades emprada, quan plana una amenaça sobre els nostres caps. És Gürtel un núvol consistent o rebrà petards fins a desfer-lo?

Sempre ens han dit que l'origen dels núvols és el vapor de l'aigua del planeta. Ganes de trencar-nos la il·lusió quan juguem a descobrir-hi formes. Però ara sabem que els volcans poden fer nuvolades enormes, potser influïts per la globalització: el mal a tots *alcança* i no necessàriament des d'Almansa.

La Terra, farta d'agressions, sembla que s'ha tirat un pet i ha paratitzat l'espai aeri. Quina fragilitat la d'aquest espai aeri. Estem segurs dins d'un avió?

La Terra és així. Cada hivern, per exemple, desfà el litoral del país amb l'ajut inestimable de la mar. Deu ser un acte contra el mal gust: la mar veu un passeig marítim infinit que no fa distincions entre els pobles, i va per ell.

En el cas del volcà, la Terra demana ajut als vents i fa dansar el núvol d'un país a un altre. La qüestió és: si un núvol no es desfà en pluja, com ara el del volcà, quan de temps dura? I si recordem uns instants el famós núvol de Txernòbil? Per on continua viatjant? A qui *alcança*? Almansa? Qualsevol dels pobles desesperadament àvids de cementeris nuclears?

Obscured by clouds era un dels treballs de Pink Floyd. Enfosquit pels núvols (és així, Font de Mora?). Europa camina sota la foscor de la representació de la moneda. El decorat ha canviat una mica, però l'obra és la mateixa: Alemanyà marca la pauta. Fins quan i com? Yannis Ritsos (repetisc: poeta comunista), va escriure: *To romiosini mitin kles* (no plores per la grecitat) que va musicar, quan els coronels grecs ennuvolaven el poble hel·lènic, Theodorakis amb un crescendo que finalitzava: "mira com s'aixeca, com llança arpons al sol...".

He vist una imatge bellíssima al Partenó: dues pancartes, una en grec, l'altra en anglés, que podríem traduir així: "pobles d'Europa, aixequen-vos". El pet del volcà no ha volgut passar per Grècia. Ja ho hem dit: hi ha núvols i núvols.

UN PAÍS DE PARAULES

Fèrtil ferida lluminosa

Francesc Calafat

A DESLLOC

Joan Navarro
Edicions Denes
Paiporta, 2010. 100 pàgines

ABISME I OCELL

Ramon Guillel
Edicions Bromera
Alzira, 2010. 79 pàgines

des en una "plenitud buida i inesgotable". Els déficits que el coneixement, la realitat fragmentada i el caos generen duen el poeta a un coneixement que, sense negar la racionalitat, el superen. Així, li caldrà "imaginar un llen-

Magrana, del 2005, va representar el retorn de Joan Navarro a l'actualitat poètica. Un llibre on continuava i alhora resituava el seu univers complex, sense concessions, de ressonàncies filosòfiques i un desplegament ampli de referències de tota mena que esdevenen una proposta de gran coherència amb una honestat i una actitud vital ben seriosa. El resultat és un control ferri de la composició i unes proses altament líriques. A *deslloc*, Premi Enric Valor, concedit per la Universitat Politècnica de València, radicalitza aquella opció estètica i la despulla en extrem, cosida sobretot amb fra-

ses curtes, nominatives, que descriuen accions o enumeren, i imatges que comprimeixen càpsules de pensament.

La poesia de Joan Navarro se sedimenta sobre la relació inestable de la paraula amb el món, on la paraula, a més, conté la magnitud de la vida i el laberint interior dels humans. Tal partida es desenvolupa en una operació d'estratagemes complementaris. Recuperar el sentit primigeni de les coses a causa de "la ferida de l'ésser", de la solitud. La consciència del buit impulsa i reforça la recerca de sentit de l'existència: "Cal omplir el buit de la plenitud", però la situació es pot capgirar de vega-

guatge" que explique "la veu ocultada", "el fil de la trama", i revele les cares múltiples de l'existència. I si no pot donar-ne veu directament, almenys pintar els seus contorns i els rastres que en deixen. L'autor formula aquesta aventura en una mena de cosmogonia d'amplitud expansiva i una natura sovint exòtica. La vegetació i l'orografia són ben concretes, recreades amb una mirada quasi microscòpica. Fet i fet, el lector es troba davant un univers singularíssim que recrea la plenitud i la degradació de les coses vives, "La fèrtil ferida", en diu l'autor. Fecunda serà també la peripècia del lector que es deixe seduir